

ВСТУП

Актуальність дослідження. На етапі розвитку лінгвістичної науки зростаючою увагою дослідників користується діалектний фразеологічний фонд, характеризується етноспецифічністю і відбиває національно-культурну специфіку мови. Для сучасної германістики (роботи Л.Б. Копчук, В.Т. Малигіна, Д.О. Добровольського та ін.) дуже продуктивним є ареальний підхід до вивчення фразеології німецькомовних країн, який не тільки передбачає дослідження фразеологічних одиниць в етнокультурному та лінгвопрагматичному аспектах, але він розглядає взаємовплив різних мовних формацій (літературної мови, повсякденно-розмовних форм, діалектів), фольклорів, культур та літератур різних етносів.

Коли йдеться про німецьку мову Австрії або австрійську німецьку мову, мають на увазі всі мовні прояви німецької мови в Австрії. Проте досить поширене та помилкове сприйняття австрійської німецької мови як діалекту або розмовної німецької мови. Австрійська німецька мова є варіантом нормативної німецької в Австрії. До неї відносяться: регіональні мовні явища всередині країни, якщо вони відповідають мовній нормі; мовні явища, що збігаються з ними у сусідніх з Австрією регіонах.

Об'єктом дослідження є фразеологічні одиниці у австрійській мові.

Предметом дослідження є лінгвокультурологічні особливості австрійської національної фразеології та слов'янського мовного субстрату.

Метою цієї роботи є визначення особливостей австрійськомовної картини світу шляхом аналізу фразеології.

Поставлена мета передбачає вирішення низки **завдань**:

- виявити особливості мовного розвитку Австрії та слов'янського мовного субстрату
- проаналізувати фольклорно-мистецькі витоки австрійської національної фразеології
- дослідити соціокультурну характеристику семантики
- визначити соціальне середовище появи австрійської фразеології
- проаналізувати корпус австрійських фразеологізмів
- визначити текстове функціонування австрійської національної фразеології
- дослідити основні засоби створення австрійських фразеологізмів.

Методи дослідження: описовий (такі прийоми, як аналіз порівняння, зіставлення, узагальнення, класифікація аналізованого матеріалу); систематичний метод.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що в роботі проаналізовані в порівняльному аспекті фразеології австрійської національної фразеології, що дає ключ до пояснення основ світогляду нації.

Практичне значення роботи полягає у розширенні уявлень про фразеологію австрійської національної мови та слов'янського мовного субстрату, а також можливості використання матеріалів дослідження для подальших наукових пошуків.

Основну джерельну базу дослідження становлять праці, що виникли в наукових журналах у другій половині ХХ ст.: Г. Клос (1978), А.І. Домашнев (1983), Н.І. Філічева (1983), У. Аммон, Р. Мур, Р. Шродт, П. Візінгер (1995), П. Поленц (1996). Існує незначна кількість робіт, що датуються 2000-тисячними роками: Л. Фьольдеш (2002), Й. Ебнер (2004), Н.А. Максименко (2009), Є.В. Циганенко (2011), М.О. Кирилюк (2016).

Практичною базою дослідження є такі словники, в яких австрійська німецька представлена докладніше: Österreichisches Wörterbuch, 41 Auflage, Wien, 2009 (öbv); Duden – Das große österreichische Schulwörterbuch. Маннхайм, 2008 (Dudenverlag); Duden – Die deutsche Rechtschreibung, 25. Auflage, Mannheim, 2009 (Dudenverlag); Duden – Deutsches Universalwörterbuch, 6. Auflage, Mannheim, 2006 (Dudenverlag); Duden – das große Wörterbuch der deutschen Sprache y 10 Bänden, 3. Auflage, Mannheim, 1999 (Dudenverlag); Ebner Jakob: Wiesagt man in Österreich? Wörterbuch des österreichischen Deutsch. 6., völlig überarbeitete Auflage, Mannheim, 2009 (Dudenverlag).

ВИСНОВКИ

Фразеологія як ключовий аспект сфери мовної діяльності людини є цінним мовним надбанням, у якому суспільство ідентифікує свою національну самосвідомість. Орієнтуючись на мовно-духовну спадщину як окремої людини, так і всієї мовної спільноти, мова містить уривки історії, культури, світогляду, релігії, що передаються з покоління в покоління і репрезентує національний характер народу через призму художніх засобів мовлення. Метою дослідження є встановлення національно-культурної самобутності фразеологічних одиниць австрійської мови, відображення назв грошових одиниць на основі методів спостереження, порівняння, аналізу та функціональних методів.

Фразеологічні одиниці з національно-культурним компонентом висвітлюють зв'язок своєрідності фразеології з особливостями світогляду носіїв мови.

Світ фразеології сучасної австрійської мови багатогранний, і кожен аспект його вивчення заслуговує належної уваги. Саме фразеологічний код є елементом матеріальної культури, в якому найкраще збережені традиційні риси та уявлення народу про свою національну специфіку, і водночас його легше та швидше за інші коди запозичати, варіювати, модифікувати. Залежно від особливостей фразеологічної одиниці пропонуються різні типи класифікацій фразеологічного фонду австрійської мови. В останні десятиліття лінгвісти все більше досліджують фразеологізми з національно-культурної точки зору. Такі роботи допомагають аналізувати різноманітні системні зв'язки в мові, а також виявляти загальні та специфічні особливості національних особливостей.

Сфера австрійської Німеччини виходить за межі австрійської держави. З історичних причин у німецькій мові Баварії, усієї південної

Німеччини та Швейцарії можна знайти ознаки австрійської мови. У мовах Старої Баварії та Австрії багато спільного, інші спільні мовні особливості можна знайти між Швейцарією, Південно-Західною Німеччиною та Форарльбергом. Існують також мовні явища, які об'єднують Австрію, всю Південну Німеччину, Швейцарію, тобто всю верхньонімецьку територію. Таким чином, мовна різниця між Австрією та Німеччиною майже неможлива. Цю думку підтверджує Є.В. Циганенко, який зазначає, що мовні особливості австрійського варіанту німецької мови за територією їх застосування не збігаються з державними кордонами.

Підвищений інтерес до вивчення національних менталітетів є особливістю сучасної гуманітарної парадигми знання. Цей інтерес продиктований двома протилежними соціально-дискурсивними векторами: по-перше, тими глобалізаційними процесами в постіндустріальній (інформаційній) цивілізації, які загрожують нівелюванням національних цінностей і культурної самобутності народів, по-друге, зростанням свідомості, прагненням до взаємності. Враховуючи ці моменти, важливо з'ясувати ті культурно-релевантні явища, які в рамках моделі «своє – чуже» становлять духовну ауру нації, сприяють конституції ціннісних домінант її культури та позначають засоби їхньої діяльності..

Об'єктом наукового розгляду в даній спадщині є система цінностей (домінантів), які закріплені в ключових (базових, телеономічних) поняття (ключові поняття) австрійської етнокультури та визначають пріоритети життя австрійського народу. Предметом аналізу були різноманітні лінгвoseміотичні засоби реалізації. Відповідно, метою пропонованого наукового дослідження є виявлення австрійських «культурно-етнічних домінант» - специфічні риси, які відіграють особливо важливу роль у формуванні характеру та менталітету австрійської нації, визначають національну поведінку, почуття та оцінки австрійців у світі, а також

визначають набір засобів її семіотичної реалізації. Водночас стає зрозумілим, чому саме ці поняття стали ключовими для австрійської культури.